

OSLO KOMMUNES BUDSJETT 2026 OSLO NYE TEATER

UTTALELSE

Til: Bystyret v/kultur- og utdanningsutvalget

Kopi: Byråd for kultur og næring

Dato: 09.10.2025

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Foreningen representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede virksomheter. NTO's [50 medlemmer](#) består av programmerende og produserende teatre, scener, orkestre, musikkensembler og kor, samt andre virksomheter med annen særlig tilknytning til bransjen.

Norsk teater- og orkesterforening ber om at bystyret:

- Bidrar til å gjenoppbygge Oslo Nye Teaters økonomi, og sikrer teateret et forsvarlig tilskuddsnivå i 2026 på minimum 69,7 mill. kroner i tråd med styrets søknad.
- Løfter tilskuddet til Oslo Nye Teater ut av den søkbare ordningen på kap. 500, og i stedet legger det inn som enkeltstående tilskudd på en egen post i kommunens budsjett.

Kraftig nedskalert

Byrådet foreslår et tilskudd på kun 54,3 mill. kroner til Oslo Nye Teater, som er 15,4 mill. kroner mindre enn det teaterets styre har søkt om. Dersom dette vedtas, vil det få alvorlige konsekvenser for et teater som har vært gjennom en krevende og omfattende nedskalering som følge av det dramatiske kuttet i tilskuddet for 2025. Teateret har avviklet Trikkestallen, nedbemannet med 24 årsverk og redusert aktivitetsnivået drastisk. I 2026 er det planlagt med 10 færre produksjoner enn i 2024, og antall forestillinger er halvert.

På vippepunktet

Teateret er nå på et vippepunkt, og ligger på et minimum av nødvendig grunnbemanning i sine fagavdelinger som en produserende teaterinstitusjon. I budsjettsøknaden har styret redegjort for at teateret trenger et driftstilskudd i 2026 på 69,7 mill. kroner for å kunne videreutvikle mandatet, som er å gi hovedstadens befolkning et bredt teatertilbud av høy kvalitet.

Vi ber om at bystyret som et minimum sikrer et tilskudd i tråd med budsjettsøknaden slik at teateret settes i stand til å oppfylle samfunnsmandatet, beholde de to gjenværende teaterhusene og unngå ytterligere nedbemanninger og redusert tilbud til publikum.

Centralteatret i fare

Byrådets forslag setter Centralteatret i fare for avvikling, samtidig som det vil føre til ytterligere nedbemanninger, og et betydelig svekket teatertilbud for Oslos befolkning.

Rammer barn og unge

Siden Dukketeatret er flyttet fra Trikkestallen til Centralteatret, vil barn og unge rammes særlig. Samtidig er Oslo Nye barne- og ungdomsteater allerede avhengig av ekstern finansiering for å kunne videreføres. Dette gratistilbudet gir barn og unge en unik mulighet til å oppleve teater, og er en trygg og inkluderende møteplass som motvirker ulikhet og ungt utenforskap.

Negative ringvirkninger

Byrådets forslag vil også ramme en bred vifte av frilansere i kunstneriske og tekniske funksjoner som mister oppdrag. I tillegg vil en rekke samarbeidspartnere – slik som kulturskoler, frittstående kompanier, festivaler og andre aktører – få redusert tilgang til teaterets ressurser, verksteder, erfaring, kompetanse og visningsarenaer. Dette får store negative ringvirkninger for det samlede uttrykksmangfoldet og kulturtilbudet til Oslos befolkning.

Den nasjonale infrastrukturen

Oslo Nye Teater er hovedstadens eget teater, og samtidig en del av den nasjonale infrastrukturen av selvstendige og forskjelligartede institusjoner som utgjør fundamentet for produksjon og formidling av scenekunst i Norge.

Dette er varige institusjoner som eksisterer uavhengig av kunstneren /kunstnerne som etablerte virksomheten, og har en skiftende kunstnerisk ledelse på åremål. Innenfor ulike, egendefinerte kunstneriske profiler, ivaretar hver enkelt av disse institusjonene et bredt spekter av kunstnerskap og prosjekter som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk som formidles til et stort og sammensatt publikum.

I et dynamisk samspill bidrar disse institusjonene dermed samlet til utviklingen av scenekunsten og mangfoldet av kunstnerskap, talenter og teaterfaglig kompetanse i Norge. Det betyr at en ytterligere svekkelse av Oslo Nye Teater innebærer en svekkelse av hele denne infrastrukturen.

Oslo kommunes ansvar

Alle forvaltningsnivåene har et delansvar for å sikre den nasjonale infrastrukturen av scenekunstinstitusjoner. Dette ansvaret er tydeliggjort i den nye [kulturloven](#), hvor formålet knyttes eksplisitt til den grunnlovfestede forpliktelsen som offentlige myndigheter har for å sikre infrastrukturen for fri ytring ([Grunnloven § 100 \(6\)](#)). I tillegg er det gjort endringer i loven som skal sikre særskilt at kommunene /fylkeskommunene tar det kulturpolitiske ansvaret som de har.

Vi forventer at bystyret bidrar til at også Oslo kommune tar sin del av dette ansvaret. I en urolig tid må myndighetene sikre slike demokratiske fellesarenaer som scenekunstinstitusjonene er, og ikke sette dem under press.

Egen budsjettpost

En plassering av tilskuddet til Oslo Nye Teater på en egen post i kommunens budsjett vil tydeliggjøre at teateret er en del av denne institusjonelle infrastrukturen, og anerkjenne at dette er en langtidsplanleggende og arbeidsintensiv institusjon med tariffavtaler og et bredt og sammensatt samfunnsmandat.

Dagens plassering i den søkbare tilskuddsordningen på kap. 500, hvor Oslo Nye Teater hvert år må konkurrere om midler med andre usammenlignbare virksomheter, gir derimot et misvisende bilde av hva teateret er, hvor stor andel av kommunens kulturmidler som går til teateret, og hva befolkningen og samfunnet får igjen for investeringene i teateret.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Bodil Kjelstrup
styreleder

Morten Gjeltén
direktør